

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره
الف) زبان‌شناسی		
۱	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده است؟ الف - قرن زلزله‌ی مهیب‌ترین ب - گوسفندان در باغ درخت می‌کارند. پ - در تابستان گذشته به چه کاری مشغول بودید؟ - فردا امتحان داریم.	۰/۲۵
۲	چرا واج‌های /چ/ و /ش/ نمی‌توانند بدون فاصله در کنار هم قرار گیرند؟	۰/۲۵
۳	در ترکیب « سیر و گرسنه » معنای واژه‌ی « سیر » را با توجه به چه رابطه‌ای درمی‌یابیم؟	۰/۲۵
۴	هر یک از واژه‌های مشخص‌شده در بیت‌های زیر نمونه‌ای برای کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان هستند؟	۰/۲۵
	الف - بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من ب - ای تهی‌دست رفته در بازار پ - در عهد تو ای نگار دل‌بند	۰/۲۵
۵	علامت اختصاری « نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی » را بنویسید.	۰/۲۵
۶	در هر یک از عبارات‌های زیر از کدام نقش زبان استفاده شده است؟ الف - وقتی در خلوت و تنهایی با خود سخن می‌گوییم. ب - وقتی در چارچوب مفاهیم عام و انتزاعی درباره‌ی جهان می‌اندیشیم و به احکام علمی دست‌می‌یابیم.	۰/۲۵
۷	بیت زیر « سخن منظوم » است یا « شعر منظوم »؟ چرا؟ « گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش »	۰/۵
۸	الگوی هجایی واژه‌ی « خواهشمند » را بنویسید.	۰/۷۵
ب) نگارش		
۹	کدام یک از اسناد زیر غیر تجاری است؟ الف - برات ب - سهام پ - سفته ت - صلح	۰/۲۵
۱۰	برای ضمانت کدام یک از اسناد عادی معمولاً مبلغی پول به عنوان « وجه التزام » تعیین می‌کنند؟	۰/۲۵
۱۱	به ثبت خلاصه‌ی مذاکرات یک گروه در شرکت‌های خصوصی چه گفته می‌شود؟	۰/۲۵
۱۲	تمامی اسناد باید حداقل در چند نسخه تنظیم شوند؟	۰/۲۵
۱۳	در سال‌های اخیر کدام نوع از منابع، بیش از همه بر روند تحقیقات تأثیر گذاشته است؟	۰/۲۵
۱۴	شیوه‌ی تنظیم مجموعه‌ی فهرست مقالات فارسی به کوشش ایرج افشار بر چه اساسی است؟ الف - موضوعی ب - الفبایی پ - الفبایی - موضوعی	۰/۲۵
۱۵	نرم‌افزاری که بزرگ‌ترین بانک مطالب نشریات کشور را در اختیار دارد چه نامیده می‌شود؟	۰/۲۵
۱۶	چه عاملی نوشته‌ی زیر را هنری کرده است؟ « ابر می‌گیرد و می‌خندد از آن گریه چمن »	۰/۲۵
۱۷	« زندگی‌نامه » گونه‌ای از نوشته‌های است.	۰/۲۵
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم		

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۱۸	ویرایش کنید. الف- چگونه می‌توان به درستی گزارشات رسیده اطمینان داشت؟ ب- دانشجویانی که شامل گذراندن واحد پایان‌نامه می‌شوند، برای انجام طرح خود از استادان راهنما کمک می‌گیرند. دو مورد از ویژگی‌های « دایرةالمعارف فارسی » را بنویسید. بیت زیر را بازگردانی کنید. « کرد فرامش ره و رفتار خویش ماند غرامت‌زده از کار خویش »	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵								
۱۹	نویسنده در متن زیر از داستان «کباب‌غاز» از چه شیوه‌ای در طنزپردازی استفاده کرده‌است؟ « دیدم - ماشاءالله چشم بد دور - آقا واتر قیده‌اند. قدش درازتر و تک و پوزش کریه‌تر شده‌است. سرزانوهای شلوارش از پس که شسته شده‌بود، چنان باد کرده‌بود که راستی راستی تصور کردم دو رأس هندوانه از جایی کش رفته و در آن جا مخفی کرده‌است!»	۰/۵								
۲۰	هر یک از نوشته‌های گروه «الف» به کدام نوع نگارش در گروه «ب» مربوط است؟ (توجه: یکی از انواع نگارش در گروه «ب» اضافی است.)	۰/۵								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- سفرنامه‌ای که حاصل دیده‌ها و شنیده‌هاست.</td> <td>تحلیلی</td> </tr> <tr> <td>۲- نوشته‌ای که حاصل برهان‌های عقلی و تأملات درونی است.</td> <td>تحقیقی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تشریحی</td> </tr> </tbody> </table>			الف	ب	۱- سفرنامه‌ای که حاصل دیده‌ها و شنیده‌هاست.	تحلیلی	۲- نوشته‌ای که حاصل برهان‌های عقلی و تأملات درونی است.	تحقیقی		تشریحی
الف	ب									
۱- سفرنامه‌ای که حاصل دیده‌ها و شنیده‌هاست.	تحلیلی									
۲- نوشته‌ای که حاصل برهان‌های عقلی و تأملات درونی است.	تحقیقی									
	تشریحی									

پ) املا و بیاموزیم		
۲۳	واژه‌های «روزگار» و «باغبان» از نظر تلفظ چه وجه اشتراکی دارند؟	۰/۲۵
۲۴	در جمله‌ی زیر در کدام واژه واج میانجی وجود دارد؟ « پلنگان باغ وحش، در هنگام غروب به آواز گنجشک‌انی که بر پلکان می‌نشینند، گوش فرامی‌دهند. »	۰/۲۵
۲۵	کدام یک از واژه‌های داخل کمانک، جمع مکسر واژه‌ی «قاضی» است؟ (الف - قضات ، ب - قضات)	۰/۲۵
۲۶	مصراع زیر به شیوه‌ی بلاغی ساخته شده‌است یا به شیوه‌ی عادی؟ « بخواهد هم از تو پدر کین من »	۰/۲۵
۲۷	مفهوم و کاربرد تکواژ «ان» در کدام واژه متفاوت است؟ (یاران - سواران - پاییزان - گیاهان)	۰/۲۵
۲۸	در عبارت زیر هر یک از فرایندهای واجی خواسته شده در کدام واژه‌ها دیده می‌شود؟ « او زودتر به خانه برگشت و سفارش مادرش را اجرا کرد. » الف) ابدال: ب) کاهش: پ) ادغام:	۰/۷۵
۲۹	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی به کار رفته است، درست هریک را بنویسید. حوضه‌ی آبریز - معونت و مظاهر - ثغبه و سوراخ - چارق و پاتابه - مقام مطبوع - حطام دنیا - اضغاث احلام - لعامت و پستی - تحلیل قوا - غنا و قداست - مضیق حیات - مالیات مستقلات	۱
ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره
	(پ) دستور	
۳۰	با توجه به جمله‌ی « گل‌های اندیشه در فصل جوانی بارور می‌شوند. » به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
۰/۲۵	الف- این جمله چند واژه دارد؟	
۰/۲۵	ب- این جمله چند تکواژ دارد؟	
۰/۲۵	پ- در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی تصریفی مشخص کنید.	
۰/۲۵	ت- در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی اشتقاقی مشخص کنید.	
۰/۲۵	۳۱ فعل جمله‌ی « آیا شما روز گذشته به کتابخانه‌ی ملی رفتید؟ » را به شکل مؤدبانه بنویسید.	
۰/۲۵	۳۲ در هر یک از جمله‌های زیر نوع حذف را مشخص کنید. (قرینه‌ی لفظی یا معنوی)	
۰/۲۵	الف- نه هر که به قامت مهتر، به قیمت بهتر.	
۰/۲۵	ب- تصمیم گرفته‌بودم که درس بخوانم، اما نتوانستم.	
۰/۲۵	۳۳ از فعل « رسیده‌بودند » با حفظ شخص، زمان « مضارع مستمر » بسازید.	
۰/۲۵	۳۴ انواع متمم را در جمله‌های زیر مشخص کنید.	
۰/۲۵	الف- علاقه‌ی او به مطالعه تحسین‌برانگیز است.	
۰/۲۵	ب- اطراف حیاط مدرسه به شکل زیبایی گل کاری شده‌بود.	
۰/۲۵	پ- نیلوفر، گلبرگ‌های لطیف خود را به باد سپرد.	
۰/۲۵	۳۵ با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
۰/۲۵	« دکتر غلامحسین یوسفی، استاد بزرگ ادبیات فارسی، کتاب‌های گلستان و بوستان سعدی را تصحیح کرده‌است. »	
۰/۲۵	الف- کدام واژه « شاخص » است؟	
۰/۲۵	ب- « معطوف » را مشخص کنید.	
۰/۲۵	پ- کدام واژه هسته‌ی گروه بدلی است؟	
۰/۲۵	۳۶ در جمله‌ی « در هفته‌ی گذشته من و برادرم، حسین، از شهر کتاب پنج جلد کتاب خریدیم. » کدام واژه « ممیز » است؟	
۰/۲۵	۳۷ با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.	
۰/۲۵	« نخست‌وزیران کشورهای اسلامی، کشت‌وکشتار مسلمانان را محکوم کردند. »	
۰/۲۵	الف- یک واژه‌ی « مرکب » مشخص کنید.	
۰/۲۵	ب- تکیه‌ی واژه‌ی « کشت‌وکشتار » روی کدام هجا قرار دارد؟	
۰/۱۵	۳۸ یک وابسته‌ی وابسته را در جمله‌ی زیر پیدا کنید، نوع آن را بنویسید.	
۰/۱۵	« بوی نان‌های تنوری و دود خارهای معطر هوای ده را پر کرده‌بود. »	
۰/۱۵	۳۹ صفت‌های مشتق را از میان واژه‌های داخل کمانک پیدا کنید. (رفتار - شنیدار - گرفتار - کردار - برخوردار - ساختار)	
۰/۱۷۵	۴۰ واژه‌ی « چادر نشین » را در الگوی + ← قرار دهید.	
۰/۱۷۵	۴۱ واژه‌ی غیر ساده‌ی « دانشمندی » را به ترتیب اجزای سازنده‌ی آن تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.	
۱/۲۵	۴۲ نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید.	
	« عطار نیشابوری، قدرت بیان فرزند بهاء ولد را شایسته‌ی تحسین دید. »	
۲۰	جمع نمره	« در بهار زندگی شکوفه‌های اندیشه‌تان پرثمر باد »

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	با تشکر از مصححین محترم راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) زبان‌شناسی	
۱	الف) قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) ب) قواعد معنایی (۰/۲۵) پ) قواعد کاربردی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	زیرا واجگاه نزدیک به هم دارند. (قواعد واجی رعایت نشده است.) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	تضاد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	الف) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۲۵) ب) متروک یا حذف شده است. (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	پ) با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است. (تحوّل معنایی) (۰/۲۵) نداجا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	الف) حدیث نفس (۰/۲۵) ب) محمل (تکیه‌گاه) اندیشه (۰/۲۵)	۰/۵
۷	شعر منظوم (۰/۲۵) زیرا از آرایه‌های ادبی استفاده شده است. (یا هر پاسخ درست و مشابه) (۰/۲۵)	۰/۵
۸	صامت+ مصوّت (۰/۲۵) ، صامت+ مصوّت + صامت (۰/۲۵) ، صامت+ مصوّت + صامت + صامت (۰/۲۵)	۰/۷۵
	ب) نگارش	
۹	صلح (ت) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	قول‌نامه یا تعهدنامه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	صورت‌جلسه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۲	دو نسخه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	منابع رایانه‌ای (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۴	موضوعی (الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۵	نمایه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۶	کاربرد آرایه‌های ادبی مانند تشخیص، تضاد یا کاربرد شیوه‌ی بلاغی (تقدیم فعل) ذکر یک مورد کافی است. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۷	تشریحی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۸	الف) گزارشات ← گزارش‌ها (۰/۲۵) ب) شامل ← مشمول (۰/۲۵) ؛ انجام ← اجرا (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۹	دقت علمی، انتخاب واژگان فارسی، ابتکار و نوجویی. (ذکر دو مورد کافی است.) هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵)	۰/۵
۲۰	راه و رفتار خود را فراموش کرد. (۰/۲۵) از کار خود غرامت‌زده (زیان‌دیده) ماند. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	اغراق یا بزرگ‌نمایی (۰/۵)	۰/۵
۲۲	۱- تشریحی (۰/۲۵) ۲- تحلیلی (۰/۲۵)	۰/۵
	پ) املا و بیاموزیم	
۲۳	هر دو واژه، دوتلفظی هستند. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۴	پلکان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۵	قضات (الف) (۰/۲۵)	۰/۲۵
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی بعد	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۳ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۲۶	شیوه‌ی بلاغی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	پاییزان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	الف) خانه (۰/۲۵) ؛ ب) اجرا (۰/۲۵) ؛ پ) زودتر (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۹	ثقبه (۰/۲۵) ؛ متبوع (۰/۲۵) ؛ ثامت (۰/۲۵) ؛ مستغلات (۰/۲۵)	۱

ت) دستور زبان		
۳۰	الف) ۹ واژه (۰/۲۵) ب) ۱۵ تکواژ (۰/۲۵) پ) «ها» (در گل‌ها)، «می»، «ند» (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵) ت) «ه»، «ی» (در جوانی)، «ور» (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵)	۱
۳۱	تشریف بردید (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	الف) حذف به قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵) ب) حذف به قرینه‌ی لفظی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۳	دارندمی‌رسند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۴	الف) متمم اسم (۰/۲۵) ب) متمم قیدی (اختیاری) (۰/۲۵) پ) متمم فعلی (اجباری) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۵	الف) دکتر (۰/۲۵) ب) بوستان سعدی (بوستان) (۰/۲۵) پ) استاد (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۶	جلد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۷	الف) نخست‌وزیران یا نخست‌وزیر (۰/۲۵) ب) «تار» یا هجای پایانی (۰/۲۵)	۰/۵
۳۸	تنوری یا معطر (۰/۲۵) صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵)	۰/۵
۳۹	گرفتار (۰/۲۵)، برخوردار (۰/۲۵)	۰/۵
۴۰	اسم (۰/۲۵) + بن مضارع (۰/۲۵) ← صفت (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴۱	دانشمند + ی (۰/۲۵) دانش + مند (۰/۲۵) دان + ش (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴۲	رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۱/۲۵

جمله

```

    graph TD
      A[جمله] --> B[گزاره]
      A --> C[نهاد]
      B --> D[فعل]
      B --> E[مسند]
      B --> F[مفعول]
      C --> G["(عطار نیشابوری)"]
      D --- D1["(دید)"]
      E --- E1["(شایسته‌ی تحسین)"]
      F --- F1["(قدرت بیان فرزند بهاء ولد)"]
      G --- G1["(۰/۲۵)"]
      D1 --- D2["(۰/۲۵)"]
      E1 --- E2["(۰/۲۵)"]
      F1 --- F2["(۰/۲۵)"]
      G1 --- G2["(۰/۲۵)"]
    
```

به ذکر هسته‌های گروه‌های اسمی (عطار، قدرت، شایسته) نیز نمره تعلق می‌گیرد.

۲۰	جمع نمره	«با تشکر از مصححین گرامی»
----	----------	---------------------------